

**Vyhodnocení
9. ročníku česko-slovenského projektu
pro základní školy a osmiletá gymnázia**

Záložka do knihy spojuje školy: Pohádky, bajky, pověsti a příběhy neznají hranice

Knihovna Jiřího Mahena v Brně ve spolupráci se Slovenskou pedagogickou knižnicou v Bratislavě vyhlásili při příležitosti října jako Mezinárodního měsíce školních knihoven 2018 pro základní školy a osmiletá gymnázia 9. ročník česko-slovenského projektu Záložka do knihy spojuje školy: Tajuplný svět knižních příběhů.

Cíl česko-slovenského projektu

Cílem česko-slovenského projektu bylo navázání kontaktů mezi českými a slovenskými základními školami a osmiletými gymnázii a podpora čtení prostřednictvím výměny záložek do knih. Žáci vyrobili záložku do knihy, na které libovolnou technikou ztvárnili téma česko-slovenského projektu *Pohádky, bajky, pověsti a příběhy neznají hranice* a vyměnili si je s partnerskou školou ze Slovenské republiky. Výměnu záložek využily školy k navázání spolupráce, kontaktů nebo poznávání života žáků na Slovensku a v České republice a zároveň i jako průřezové téma do Školního vzdělávacího programu nebo jako součást dalšího školního projektu.

Průběh česko-slovenského projektu

České školy, které se chtěly zúčastnit projektu, vyplnily do 26. září 2018 elektronickou přihlášku zveřejněnou na webové adrese Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Na základě zpracovaných údajů z elektronických přihlášek z České a Slovenské republiky vytvořila Slovenská pedagogická knižnica 548 partnerských dvojic s přihlédnutím na druh a typ školy a počet žáků. Z uvedeného počtu bylo 320 partnerských dvojic vytvořeno mezi českými a slovenskými školami a 228 partnerských dvojic mezi slovenskými školami, a to z důvodu menšího počtu přihlášených českých škol. Ve dnech 28. až 29. září 2018 zaslala Slovenská pedagogická knihovna kontaktní údaje každé partnerské dvojici spolu s podrobnými pokyny k realizaci česko-slovenského projektu, součástí informací byl také manuál s doporučeními, jak při vlastní realizaci postupovat. Zúčastněné partnerské dvojice byly informovány, že vzájemná komunikace, výměna záložek i navazování přátelských kontaktů bude jen v jejich kompetenci. Termín ukončení výměny záložek byl stanoven na 31. říjen 2018.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku

Do projektu se přihlásilo 1 096 škol s celkovým počtem 130 002 žáků, z toho bylo 320 českých škol s celkovým počtem 33 805 žáků a 776 slovenských škol s celkovým počtem 96 197 žáků.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Slovenskou republiku zveřejní na webovém sídle Slovenská pedagogická knižnica v Bratislavě.

Výběr z dobrovolného hodnocení projektu českými školami spolu s fotografiemi z průběhu výroby záložek anebo s fotografiemi se samotnými nejkrásnějšími záložkami je dostupný na této webové adrese: <https://www.kjm.cz/zalozka-spojuje>.

Gymnázium Krnov

Výroba záložek

Žáci vyráběli záložky rozmanitých tvarů, různých velikostí a s pomocí rozmanitých technik na letos zadané téma *Pohádky, bajky, pověsti a příběhy neznají hranice* v průběhu vyučování, ve školním dětském klubu, v rámci kroužkové činnosti nebo ve školní knihovně či samostatně doma podle svých možností, dovedností a věku. Žáci z nižších ročníků ztvárňovali na svých záložkách většinou pohádkové postavy z knih, popř. čerpali z bajek. Žáci z vyšších ročníků a mladší gymnazisté se nechali inspirovat motivy z knih pro mládež, z pověstí, ale někteří zavzpomínali na svá mladší dětská léta a vytvářeli na základě vybraných pohádek, které v dětství měli rádi. Na zadní stranu záložek (někteří i na přední již formou obrázku obálky knihy) mnozí psali doporučení na knihu, kterou by si měli jejich slovenští kamarádi určitě přečíst, psaly děti na zadní stranu záložek či do osobního přiloženého dopisu také kontaktní údaje na autora záložky, nejčastěji školní e-mail nebo Facebookový kontakt. Mnohé školy si zpestřily výrobu záložek návštěvami knihoven či dalšími aktivitami podporujícími čtenářství – autorským čtením, divadelním představením, čtenářskými besedami, návštěvou programu v knihovně, soutěží apod. V jedné ze škol např. konali akci čtení rodičů do školního rozhlasu apod.

Výměna záložek

Většina škol do balíku se záložkami přibalila školní časopisy, publikace o obci, z níž žáci pocházejí, propagační materiály, CD či DVD se školními nahrávkami, mapy, dárkové předměty nebo drobné sladkosti. Některé školy přibalovaly fotografie z prostředí školy nebo přátelské dopisy od školních koordinátorů či přímo od dětí. V několika případech se dokonce

naplnilo nejvyšší poselství celého projektu – navázání osobního kontaktu, kdy se zapojené školy setkaly na osobním předání vyrobených záložek, či jsou tato setkání plánována na předvánoční období.

Školy ve většině případů vyrobily ze záložek výstavky či nástěnky v prostorách školní knihovny, chodeb školy či v aule nebo ve třídách, některé školy si nechávají záložky a dárky od svých slovenských partnerů na výstavy konané při příležitosti Dne otevřených dveří či na blížící se kulaté výročí založení školy. Mnohé také napsaly o průběhu letošního ročníku projektu na webové stránky školy, popř. natočily video a zveřejnily je na kanále Youtube. Více škol se dohodlo se svou přidělenou partnerskou školou, že zůstanou v přátelském kontaktu a budou hledat nové způsoby spolupráce, např. v organizování výměnných pobytů českých a slovenských žáků nebo školních výletů na Slovensko, nebo naopak do České republiky.

Výběr z vyjádření některých pedagogických zaměstnanců České republiky:

Naše žáky z 1. – 5. ročníků baví tvořit a obdarovávat kamarády a je opravdu neuvěřitelné, jak obyčejná záložka motivuje děti v rozvoji jejich sociálních vztahů.

Rok od roku se na četbu knih a výrobu záložek více a více těšíme a snažíme se své výtvary inovovat a zdokonalovat, čímž rozvíjíme i dětskou tvořivost a představivost.

Miroslava Krátká, Základní škola Jaroslava Pešaty, Duchcov

Děti ze školní družiny se opět zapojily do projektu, který je velice baví. Výroba záložek do knih jako dárek pro kamarády ze Slovenska (opět se SŠI z Prievidze) a očekávání co nám pošlou naši kamarádi. Děkujeme za úžasné kamarády. Knihy pravidelně čteme a záložky k nim patří. Děkujeme za projekt, který podporuje přátelství, čtenářství i výtvarnou šikovnost.

Eva Frančeová, Základní škola Lužiny, Praha 5

Děkujeme za váš úžasný projekt, který podporuje naše přátelství s našimi „bratry“ ze Slovenska, se kterými jsme dlouhá léta žili v jednom státě, podporuje vzdělanost a krásné vztahy mezi lidmi. Děkujeme!!!

Jana Čalkovská, MŠ a ZŠ při Fakultní nemocnici, Černopolní 9, Brno

Do projektu jsme se zapojili podruhé a věřím, že ne naposledy. Děkujeme organizátorům i všem koordinátorům za pěknou a užitečnou aktivitu, která podporuje nejen zájem o čtení, ale i o historii, geografii, cestování, rozvíjí sociální kontakty i kompetence v oblasti jazyka, manuálních a dalších dovedností.

Hana Hrabánková, ZŠ a MŠ Brandýsek

Velmi vydařený projekt na podporu četby a propojení škol. Děti rády záložky tvořily a napjatě čekaly, kdy dostanou záložky ze slovenské školy. Téma bylo velmi široké a tedy lehce uchopitelné. (...) Vedla jsem výtvarnou výchovu v 6. třídě. Bylo zajímavé, že bohužel velmi malé množství dětí aktivně čte, nějakou pohádku však znal skoro každý.

Kateřina Platt, MŠ a ZŠ Lobkovicovo, Praha 3

Dopis, který jsme od partnerské školy dostali, byl velmi vřelý a všechny nás potěšil, ještě více nás potěšilo, když na naše pozvání odpověděli přátelé ze Slovenska kladně. Budeme se tedy těšit na budoucí setkání. Děti si navzájem vyměnily osobní dopisy a myslím, že komunikace mezi nimi bude i nadále pokračovat.

Zuzana Šilhová, ZŠ a MŠ Borová Lada

ZŠ Slovenská, Praha 2

Přínos česko-slovenského projektu

Výměna záložek pomohla slovenským a českým pedagogům hravou a zábavnou formou získat žáky pro aktivitu čtení, taktéž podpořila jejich dobrý vztah ke knihám a ke školní knihovně a motivovala je, aby si knihy vybírali podle svých čtenářských zájmů. Děti byly vedeny v rámci práce na záložkách ke čtení, k objevování radosti z této činnosti a rozvíjely rovněž svou kreativitu a další. Rovněž jim pomohla vytvářet přátelská společenství, v nichž s radostí a nadšením pracovali, povídali si o přečteném a navzájem si doporučovali knihy od českých a slovenských spisovatelů.

Výměna záložek taktéž podpořila u žáků tvořivost a fantazii a zušlechtila i jejich morální hodnoty. Zároveň umožnila školám, aby navázaly vzájemnou spolupráci a poznaly historii, kulturu či regionální zvyky v obou republikách. Přidanou hodnotou česko-slovenského projektu bylo na jedné straně oživení vyučovacího procesu, podpora mezipředmětových vztahů, rozšíření vědomostí žáků z českého jazyka a literatury, vlastivědy a zeměpisu. Na druhé straně i výrazné zapojení žáků s mentálním postižením, žáků pocházejících ze sociálně nebo jazykově znevýhodněného prostředí, kteří mimo školní prostředí nemají přístup ke čtení knih, je nesporným plusem tohoto projektu.

Poděkování

Naše upřímné poděkování patří všem, kteří se dobrovolně a s velkou chutí a nadšením zapojili do česko-slovenského projektu a podíleli se na jeho přípravě, propagaci, realizaci a hodnocení v České a Slovenské republice.

Dále děkujeme všem českým a slovenským pedagogickým pracovníkům i nepedagogickým zaměstnancům za přijetí přidělené partnerské školy, za skvělou koordinaci projektu na své

škole a za korektní a přátelskou komunikaci s partnerskou školou. Též jim děkujeme za jejich nadšení, volný čas a úsilí, které věnovali usměrňování svých žáků po dobu výroby záložek a za zprostředkování výměny záložek. Osobně jim děkujeme za všechny inspirativní a tvořivé aktivity, které zrealizovali na podporu čtenářství.

Nepochybně jim patří náš vděk za čas, který věnovali dětem a přípravě realizace tohoto projektu, patří jim naše uznání a poděkování za jejich úsilí a radostné nadšení, jež se přeneslo i na děti, které se s radostí zapojily do této ušlechtilé činnosti s touhou udělat radost svým vrstevníkům.

Speciální poděkování

Nesmírný dík patří samozřejmě všem českým a slovenským žákům, kteří se i v letošním roce stali posli přátelství a dobrosrdečnosti a v zájmu bohubilé činnosti zužitkovali své kreativní a čtenářské dovednosti a zkušenosti. Nejen v rámci jejich vlastní školní třídy, ale potažmo i přes hranice našich států vznikla společenství kamarádů a přátel, kteří jsou ochotní dát kousek sebe do vytvoření dárku pro druhé.

Zvláštní poděkování

Nelze opomenout vřelé a upřímné poděkování všem slovenským školám, které pokorně přijaly za svého partnera v česko-slovenském projektu přidělenou slovenskou školu.

Poděkování slovenskému partnerovi

Srdečné poděkování patří zástupcům Slovenské pedagogické knihnice v Bratislave, v předních řadách se slovenskou koordinátorkou celého projektu, paní Mgr. Rozálií Cenigovou, která s rozvahou, lidskostí a srdečností řešila všechny vzniklé situace ke spokojenosti obou stran, koordinovala veškeré aktivity jako garant projektu a vytvářela svým lidským přístupem přátelskou atmosféru mezi všemi školními koordinátory.

Vypracovala

Mgr. Pavlína Lišovská, koordinátorka české strany česko-slovenského projektu (28. 11. 2018)

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50 Brno

Tel.: +420 542 532 146, e-mail: cdc@kjm.cz

<http://kjm.cz/>

Organizátoři

